

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

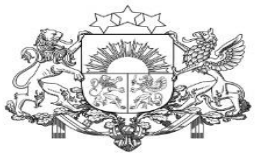
Latvijas digitālās transformācijas process

Edmunds Beļskis

Valsts sekretāra vietnieks informācijas un
komunikācijas tehnoloģiju jautājumos

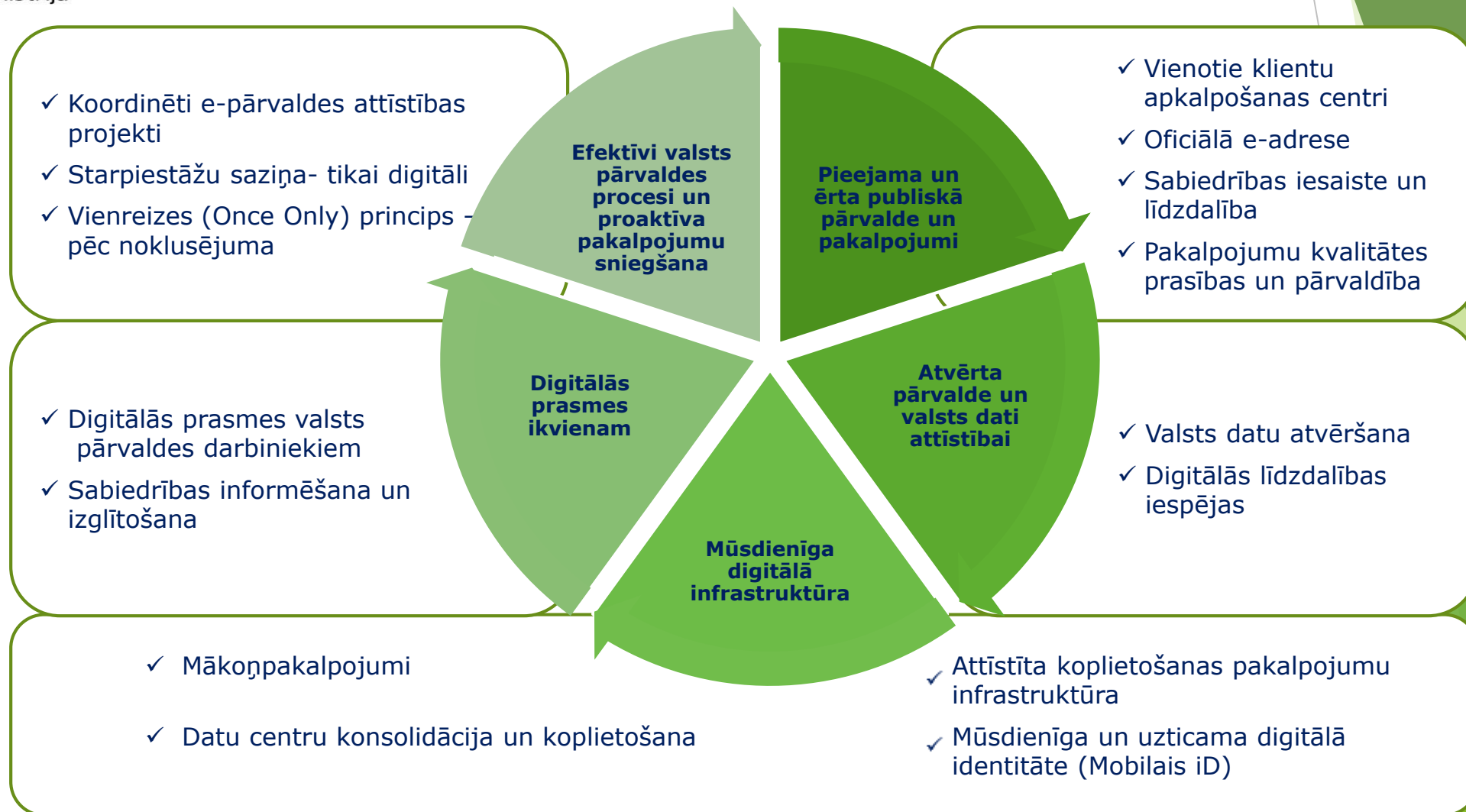
19.04.2018

Pašreizējā situācija digitālās transformācijas procesā

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

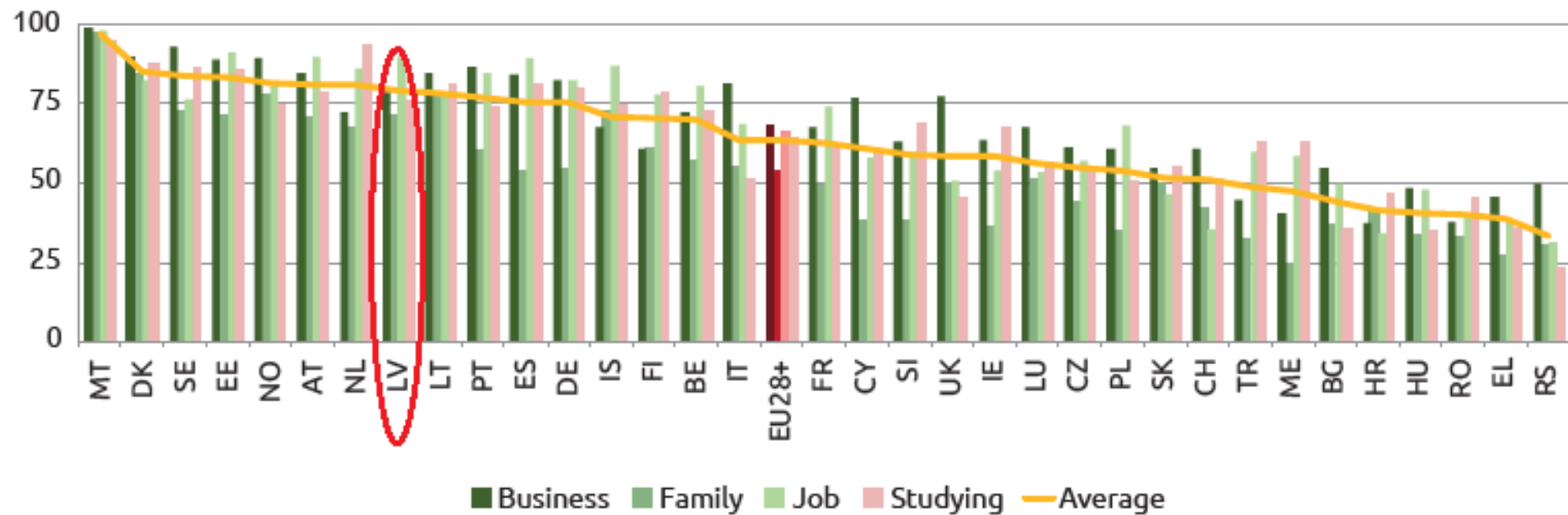
Procesu digitalizācija un pakalpojumu elektronizācija

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

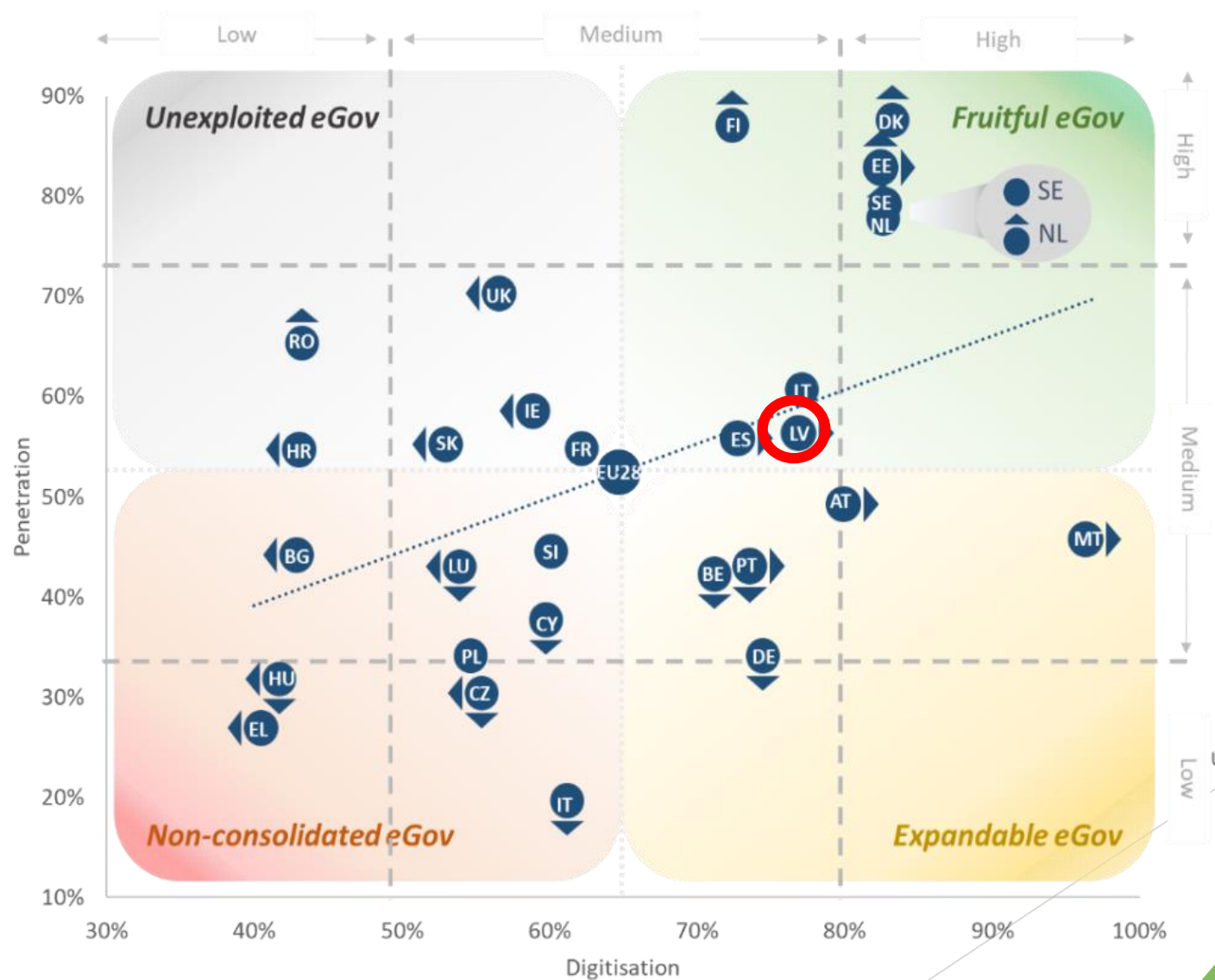
Augsts pakalpojumu elektronizācijas līmenis

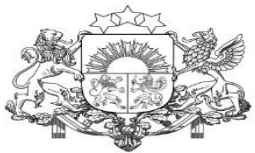

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

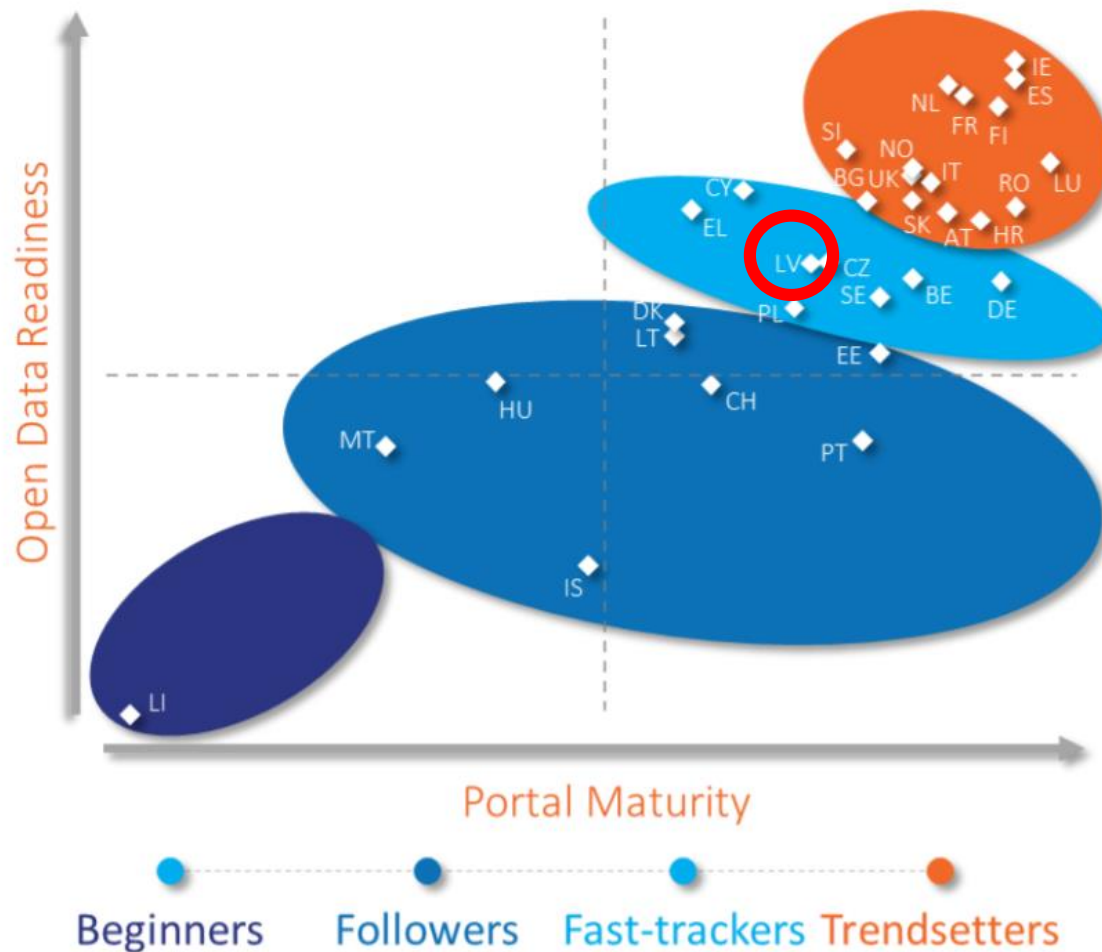
Valsts pakalpojumu izaicinājums

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Valsts dati tiek atvērti

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ES Digitālās ekonomikas un sabiedrības indekss (DESI), 2017

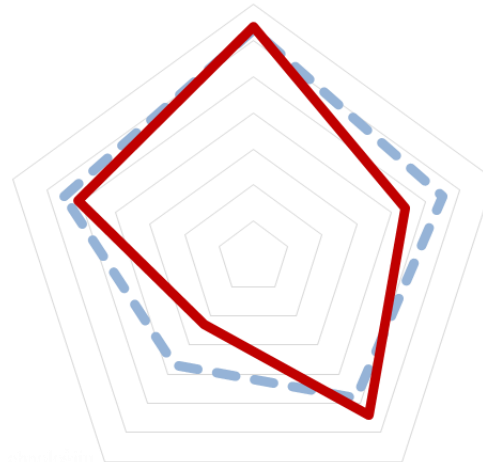
- Dzīves situāciju elektronizācija (8)
- E-pārvaldes lietotāji (13)
- E-veidlapu iesniegšana (12) (15)
- Atvērtie dati (28)

**Valsts
digitālie
pakalpojumi**

- E-rēķini (10)
- E-komercijas apgrozījums (17)
- RFID (21)
- Mākoņpakalpojumi (24)
- Pārrobežu e-komercija (24)
- MVU tiešsaistes pārdošana (25)
- Sociālie tīkli (25)
- Elektroniska info apmaiņa (28)

**(25)
Digitālo
tehnoloģiju
integrācija**

**(13)
Savienojamība**

**(10) Interneta
izmantošana**

- Spektra harmonizācija (3)
- Ātrgaitas interneta abonenti (6)
- NGA tīklu klājums (9)
- 4G klājums (15)
- Fiks. platjoslas cena (15)
- Mob. platjoslu izmanto (16)
- Fiks. platjoslu izmanto (24)
- Fiks. platjoslas klājums (24)

**(23)
Cilvēku
kapitāls**

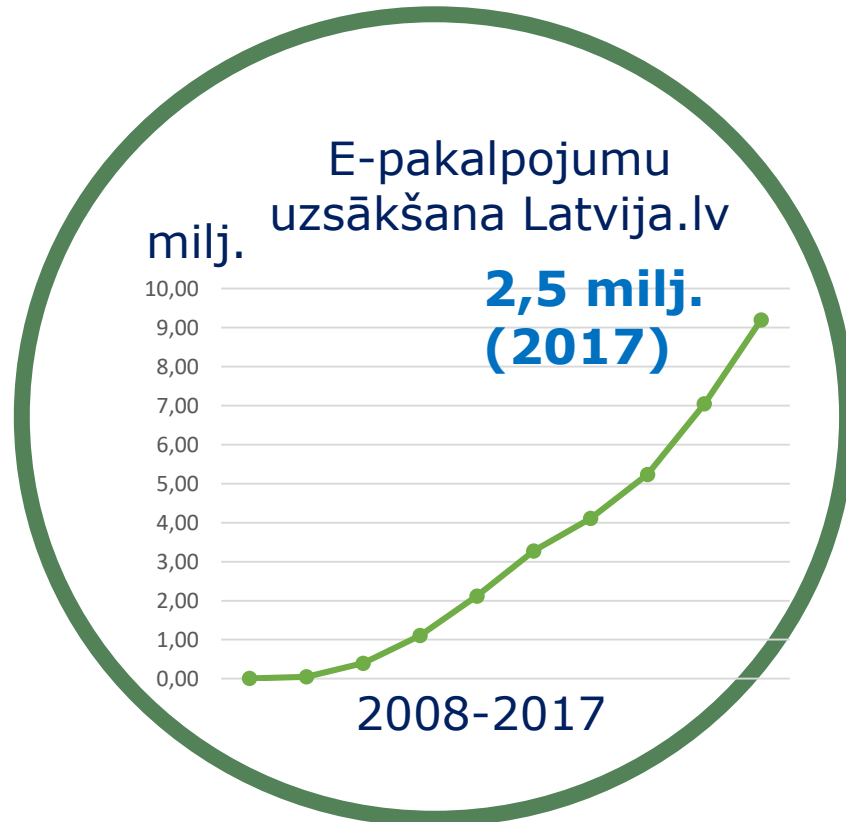
- Interneta lietotāji (16)
- IKT pamata prasmes (19)
- IKT speciālisti (24)
- STEM absolventi (25)

- i-bankas (6)
- Video zvani (9)
- Ziņas(9)
- Sociālie tīkli (11)
- Video pēc pieprasījuma (15)
- Mūzika, video, spēles (19)
- Iepirkšanās (17)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

E-pakalpojumu izmantošana pieaug

Platībmaksājumi
(LAD)

40% → 99%
2015 2016

Iestādes
Latvija.lv

28

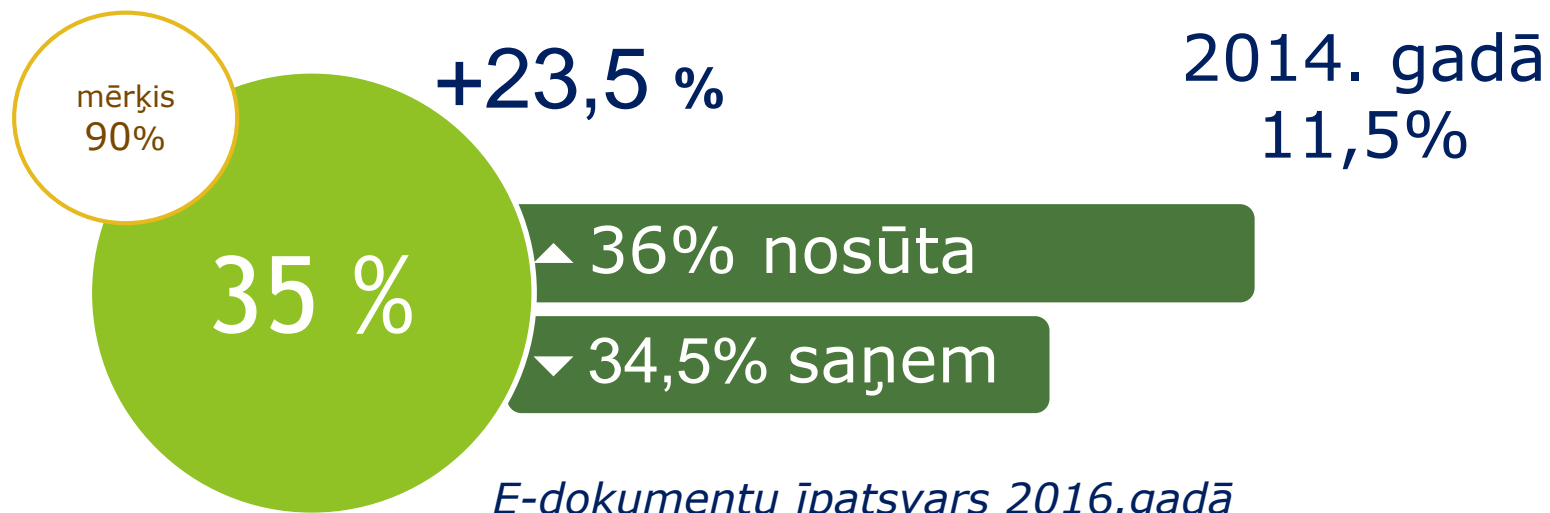
E-indekss

Latvijas valsts iestāžu e-indekss 2017 - instruments informācijas nodrošināšanai par e-pārvaldes efektivitātes rādītājiem

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kopš 2014. gada elektronisko dokumentu īpatsvars pieaudzis trīs reizes

+8% E-dokumentu īpatsvara pieaugums gadā

Iedzīvotāji

59,3 %
elektroniski piesaka
pakalpojumu

45,7 %
pakalpojuma rezultāts
izsniegts elektroniski

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pieejami 500+ valsts e-pakalpojumi

Autovadītājiem

- Pārbaudīt auto datus, pieteikties eksāmeniem, apmaksāt sodus, uzsākt īpašnieka maiņas reģistrāciju

Pieteikšanās studijām 11 augstskolās vienuviet

- Elektroniskās rindas bērnudārzos (7+ pašvaldībās)

Kultūras mantojuma digitālās kolekcijas

- 900'000+ muzeju priekšmeti; kā arī grāmatas, laikraksti, kartes, notis un skaņu ieraksti

Digitālās nodokļu un muitas procedūras

- Nodokļu deklarācija 5 minūtēs
- Pārbaudi vai par tevi maksā nodokļus
- Apmaksā nekustamā īpašuma nodokli, muitas nodevas

100% digitāla nodokļu administrēšana

Uzņēmuma elektroniska reģistrācija

- 40% reģistrācijas darbību UR - elektroniski

Pieteikšanās VSAA pabalstiem

- Ģimenes, bērna piedzimšanas, bezdarbnieka, invaliditātes

Sabiedrības līdzdalība

- Likumdošanas iniciatīvu ierosināšana
- MK un Saeimas sēžu translācijas, Mazinamslogu.lv

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

E-indeksa rezultāti – e-pārvaldes politikas veidošanai

E-indeksa rezultātus izmantojami e-pārvaldes politikas veidošanā:

- koordinētas IKT infrastruktūras attīstībā, nodrošināt drošu, autorizētu pieeju e-pārvaldes pakalpojumiem, kā arī nodrošināt sistēmu ieviešanas un uzturēšanas izmaksu optimizāciju ar centralizētiem risinājumiem;
- pakalpojumu organizēšanā elektroniski vai vienuviet klātienē pēc iespējas tuvāk klienta atrašanas vietai.

Centralizētas IKT politikas mērķis ir arī veicināt valsts iestāžu spēju fokusēties tās pamatdarbības veikšanai.

Publisko pakalpojumu sistēmas modernizēšana

Valsts pārvaldes reformu plāna konteksts

Saturiskā pilnveide un IKT rīku pielietojums

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Personalizēti, proaktīvi pakalpojumi

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Valsts pārvaldes pakalpojumu vērtības celšana

Esošo pakalpojumu pārveide / redizains

- pilnveidojot institūciju sadarbību un klientu apkalpošanu;
- identificējot procesu pārveides iespējas, pakalpojumu pārveides procesā ievērojot iedzīvotāju un uzņēmēju vajadzības

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

IKT pārvaldības optimizācija

Attīstīt IKT infrastruktūras
koplietošanas pakalpojumus,
izmantojot ES fondu
finansējumu.

Īstenot
"mākoņdatošanas
pakalpojumu
stratēģijas" ieviešanu.

Izvērtēt publiskās
pārvaldes pamatdarbības
informācijas sistēmu
konsolidācijas iespējas.

Identificēt pasākumus
centralizēto IKT koplietošanas
platformu pakalpojumu ieviešanai
iestāžu esošajās sistēmās u.c.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Lētāka un profesionālāka pakalpojumu sniegšana

**Mērīt procesus,
standartizēt tos, atteikties
no liekām darbībām.**

**Izvēlēties ekonomiskāko
pakalpojumu sniegšanas
modeļi.**

**Izveidot vienotu
pakalpojumu centru resorā
vai pārvaldē kopumā, vai
nodot to ārpakalpojumā.**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Vienota pakalpojumu sistēma informētai lēmumu pieņemšanai

**Mērīt procesus,
standartizēt tos, atteikties
no liekām darbībām.**

- Pakalpojumu definēšana un aprakstīšana
- Izpildes rādītāju uzskaite un publicēšana
- Pilnveide, lieko darbību atmešana

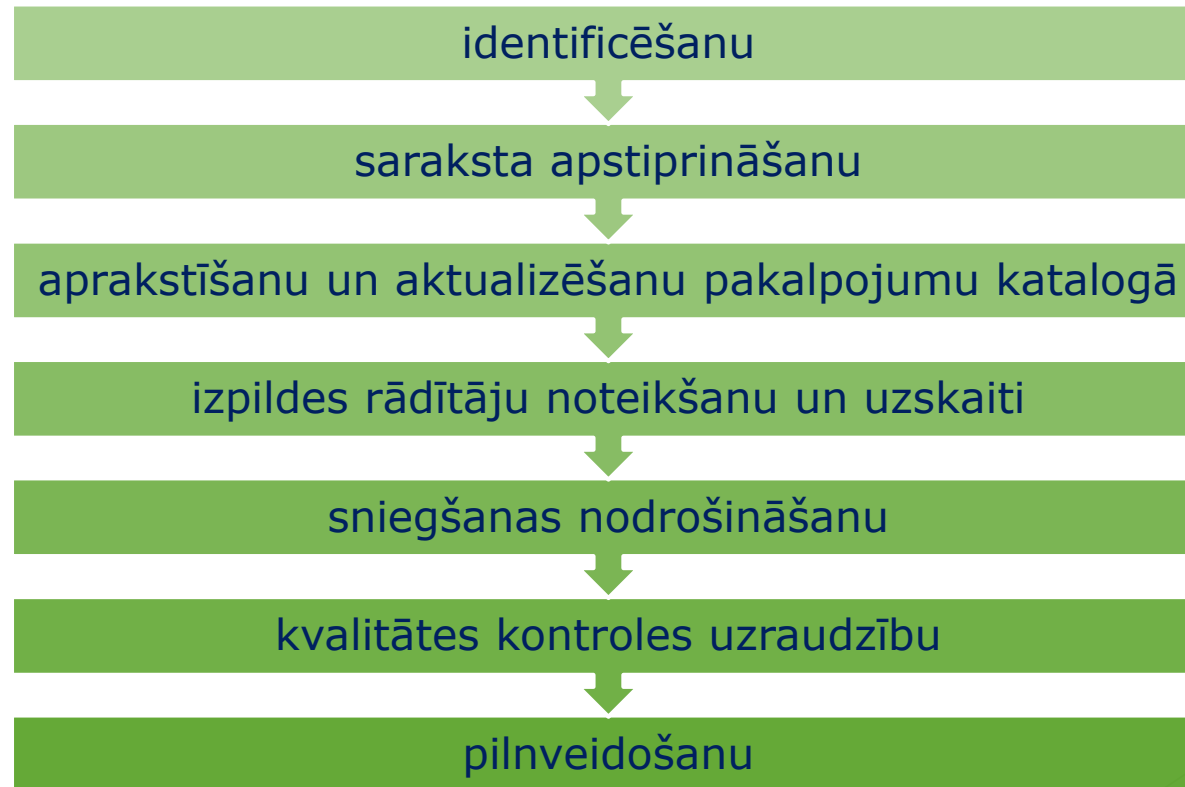

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Vienotas prasības valsts pārvaldes pakalpojumu sniegšanai

Pakalpojuma turētājs veic PAKALPOJUMU:

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pakalpojumu uzskaitē iestādēs

Visiem
pakalpojumiem

pieteikto pakalpojumu gadījumu skaits

izmantotais kanāls katram pieteikumam

izpildes kavējumu skaits pakalpojumam

sūdzību skaits par pakalpojumu

E-
pakalpojumiem
(papildus)

e-pakalpojuma izpildes veiksmīgums

pakalpojuma elektroniskas lietošanas pakāpe

e-pakalpojuma saņēmēja apmierinātība

MK 04.07.2017. noteikumi Nr. 399 «Valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtība»

MK 04.07.2017. noteikumi Nr. 402 «Valsts pārvaldes e-pakalpojumu noteikumi»

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atbalsts efektīvākai kanālu stratēģijai

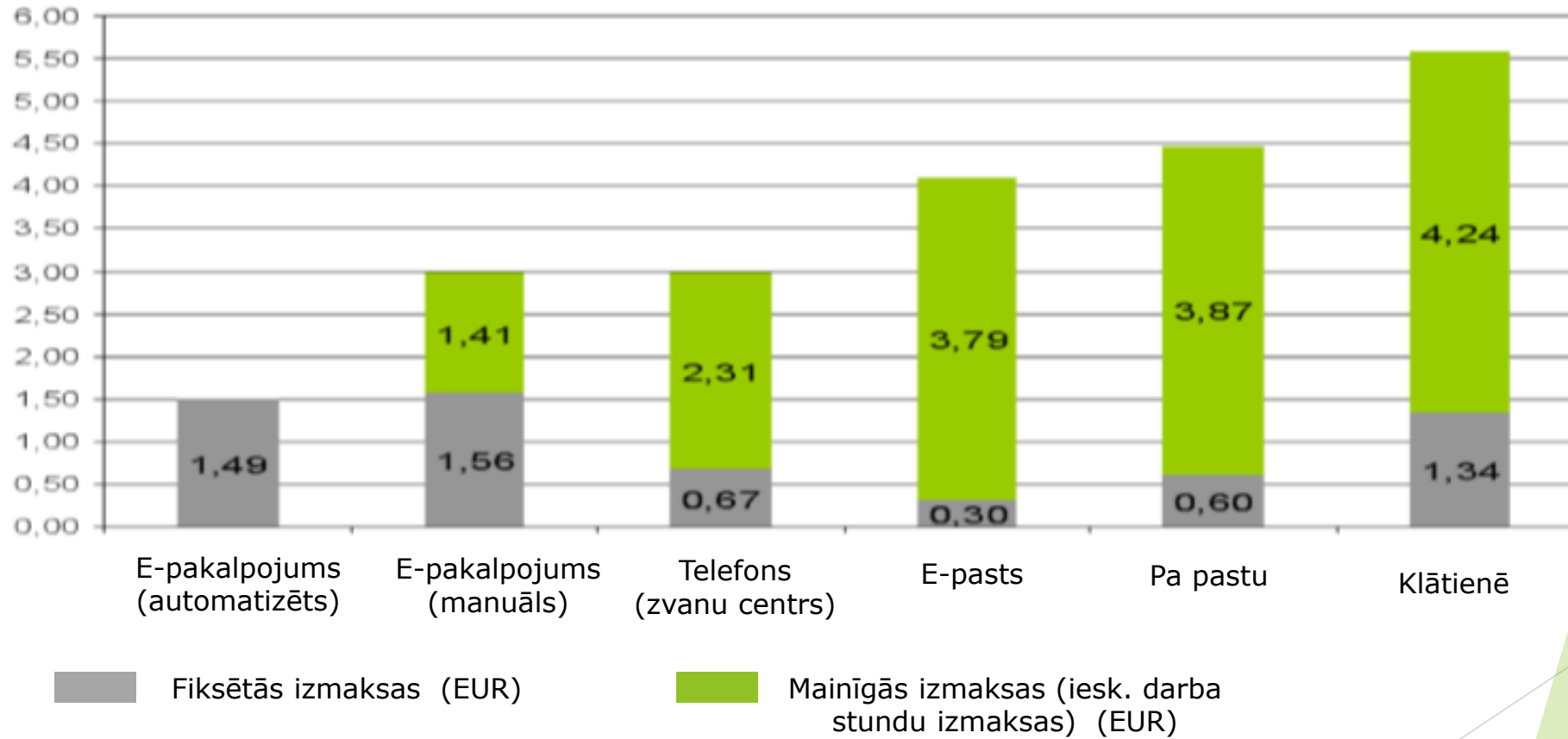
Izvēlēties ekonomiskāko
pakalpojumu sniegšanas
modeļi.

- Valsts un pašvaldību vienotie klientu apkalpošanas centri
- Pamatprasības efektīvai pakalpojumu elektronizācijai
- Klientu apkalpošanas plūsmas novirzīšana uz izmaksu ziņā efektīvākiem kanāliem

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

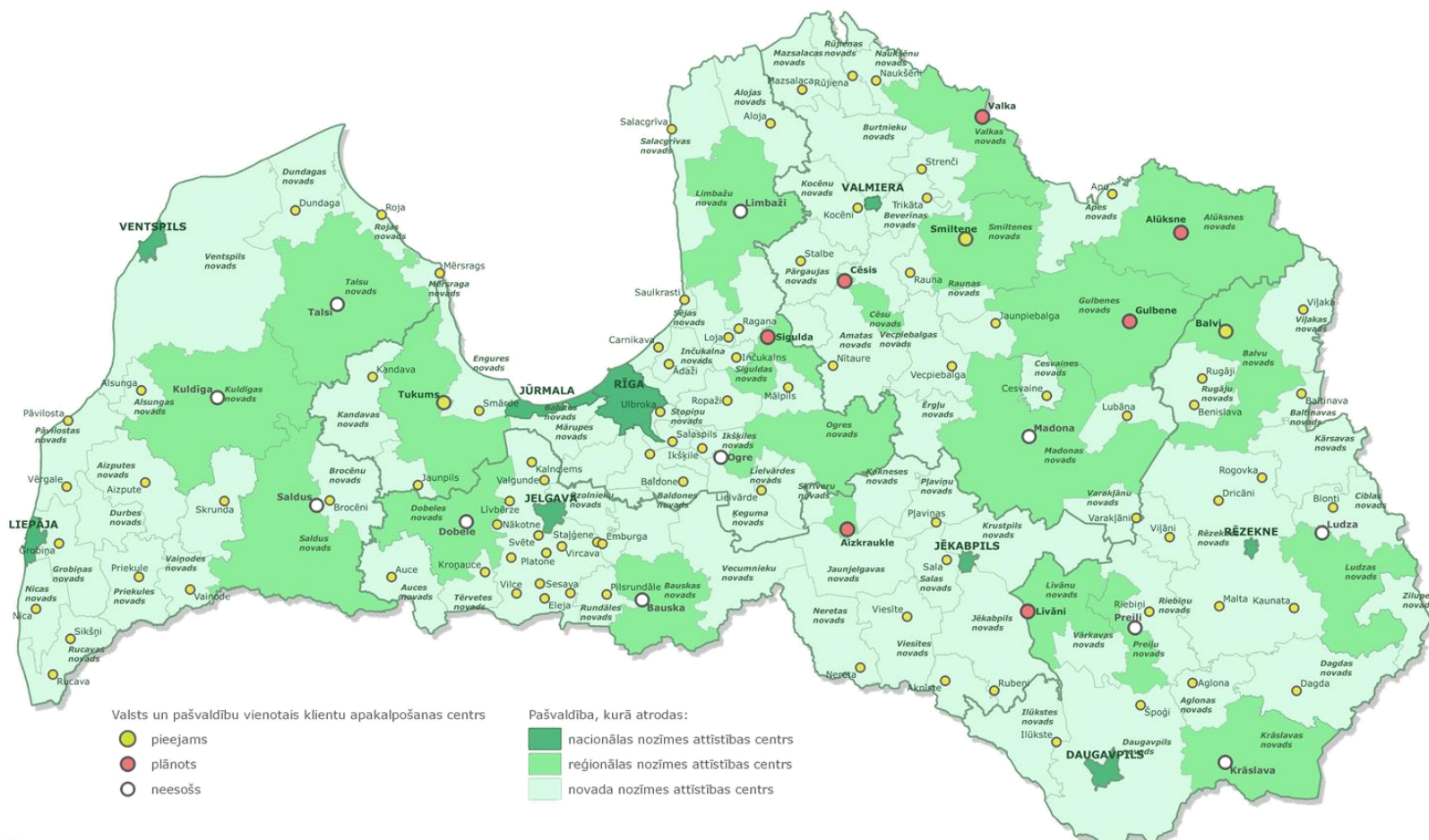
Pakalpojumu sniegšanas kanālu izmaksas Dānijā

Vides aizsardzības
reģionālās attīstīti
ministrija

Valsts un pašvaldību vienotie klientu apkalpošanas centri

78 VPVKAC visā valsts teritorijā

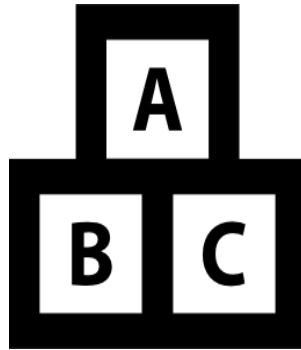
Reģistrēti 145`000 pakalpojumu pieteikumi (01.04.18.)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

VPVKAC darbības ieguvumi

Iestāžu filiāļu slēgšana
(VSAA, VID)

Labāka
pakalpojumu
pieejamība.
1,24 st.
ietaupījums

Samazināts
administratīvais
slogs.
8,2 milj. EUR
ietaupījums

Mana
Latvija.lv
Dari digitāli!

Atbalsts
e-pakalpojumu
izmantošanai

97 % klientu ir ļoti apmierināti un apmierināti ar iespēju savā pašvaldībā saņemt arī valsts pakalpojumus

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

IKT risinājumos balstīto administratīvo funkciju optimizācija

Izveidot vienotu
pakalpojumu centru resorā
vai pārvaldē kopumā, vai
nodot to ārpakalpojumā.

- Grāmatvedības procesu funkcijas centralizācija
- Datu centru konsolidācija
- Vienota publisko pakalpojumu palīdzības dienesta izveides potenciāla izvērtēšana

Tehnoloģiju potenciāls

E-adrese

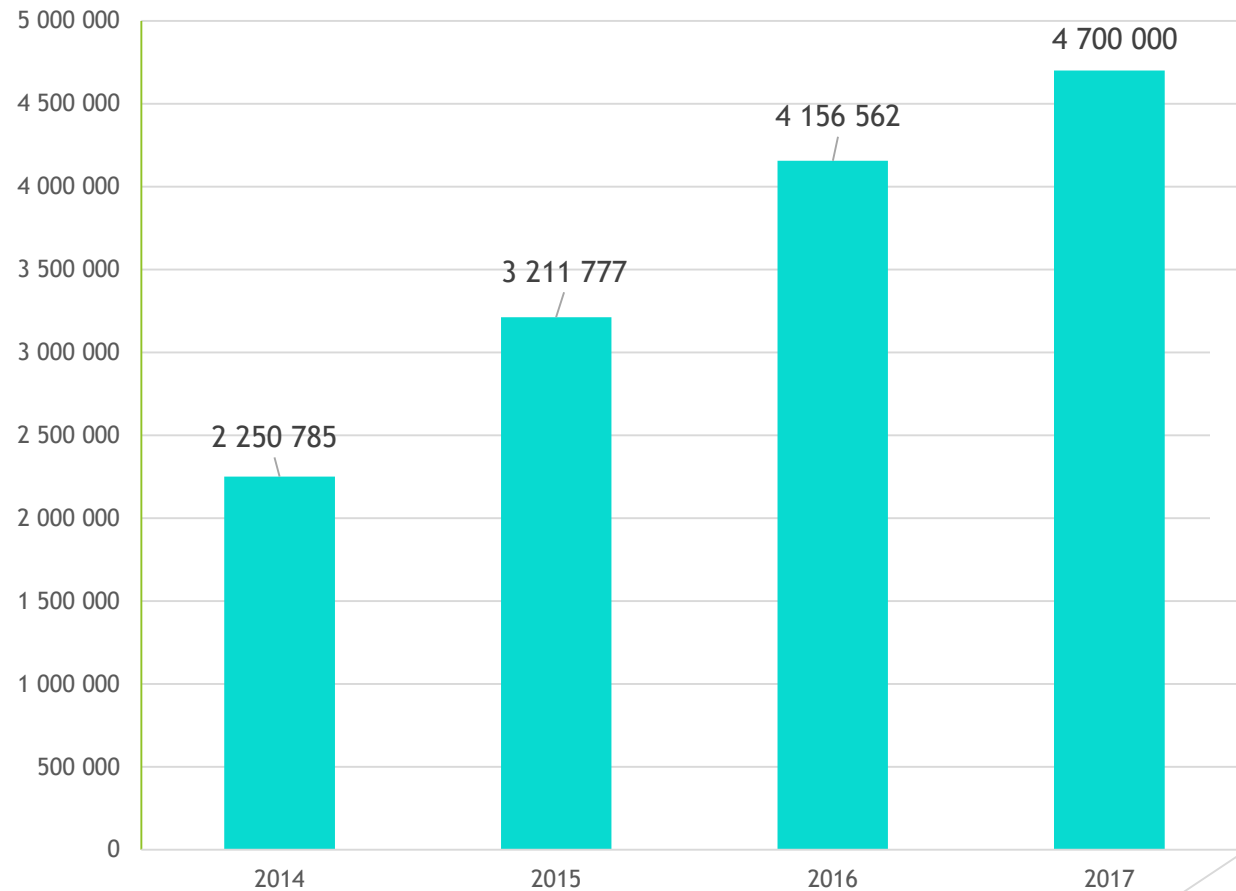
Atvērtie dati

Mākoņdatošana

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

E-parakstu izmanto arvien plašāk

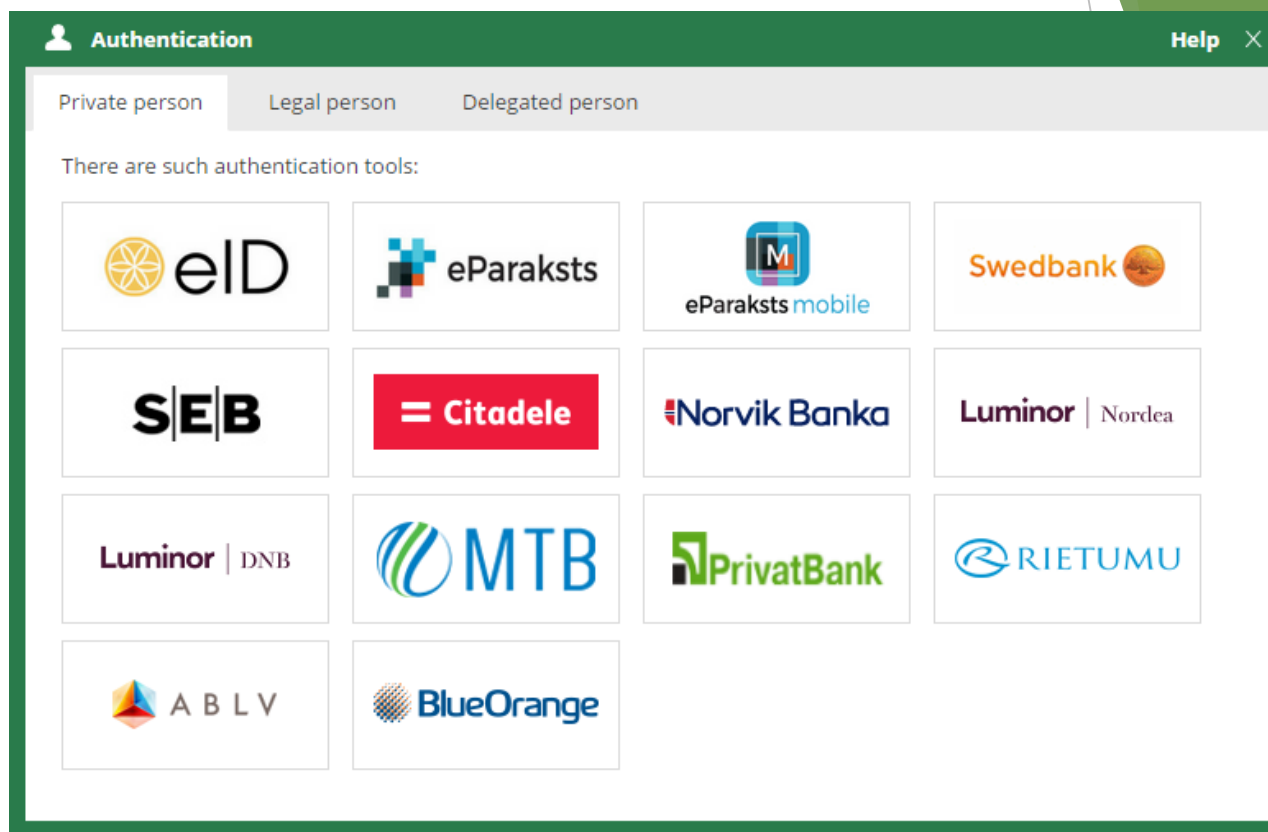
+85%
2 gados

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

E-paraksts, mobilais paraksts

- ✓ eID
- ✓ eParaksts karte
- ✓ eParaksts mobile
- ✓ >10 interneta banku sistēmas

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atvērtie dati

- Pieejami bez maksas.
- Pieejami tiešsaistē un bez piekļuves ierobežojumiem.
- Apstrādājamā formātā.

ATVĒRTOS DATUS UN SATURU JEBKURŠ VAR BRĪVI (BEZ MAKSAS) IZMANTOT JEBKĀDAM MĒRĶIM, TO MODIFICĒT UN IZPLATĪT TĀLĀK.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atvērto datu nodrošināšanas un izmantošanas ieguvumi

Viegli pieejama publiskā
informācija

Digitālie pakalpojumi
sabiedrībai

Atklāta un ātra sabiedrības
un valsts saziņa

Jauni pētījumi un
inovācijas/pakalpojumi

Izglītības sistēmas pilnveide

Samazināts
administratīvais slogs

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

 data.gov.lv

 Datu katalogs

Apgūsti datu prasmes!

Publicētājiem

Jautājumi un atbildes

Ievadiet terminus, kurus meklēt.

Meklēt

Aktualitātes

Par portālu

Laipni lūdzam Latvijas Atvērto datu portālā!

Aicinām iepazīties ar portāla saturu un iespējām! Portāla datu publicētāji ir valsts iestādes vai organizācijas, kas pilda valsts funkcijas. Saskaņā ar normatīvajiem aktiem, atvērto datus iestādes publicē pēc savas iniciatīvas.

74

DATU KOPAS

20

PUBLICĒTĀJI

 Iepazīties ar datiem >

DATU KATALOGA KATEGORIJAS

Ārlietas

Ekonomika un
uzņēmējdarbība

Enerģija

Iedzīvotāji un sabiedrība

Izglītība un sports

Kultūra

Reģioni un pašvaldības

Tieslietas, iekšlietas un
drošība

Transports

Valsts pārvalde

Veselība

Vide

Zemkopība, pārtika un
mežsaimniecība

Zinātne un tehnoloģijas

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

E-adrese: droša saziņa ar valsti e-vidē

- ✓ Elektronisks analogs ierakstītai vēstulei.
- ✓ Visa oficiālās saziņa ar valsti vienuviet.
- ✓ Garantēta piegāde un datu drošība.
- ✓ Koplietošanas risinājums iestādēm.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

E-adreses princips

eAdrese

Privātpersona deklarē saziņu ar valsti tikai elektroniski.

Valsts iestāde, neskatoties uz to, kādā veidā tika saņemts ziņojums, ziņojumu sūta uz e-adresi.

Tikai pēc personas īpaša lūguma ziņojumu var sūtīt papīra formātā.

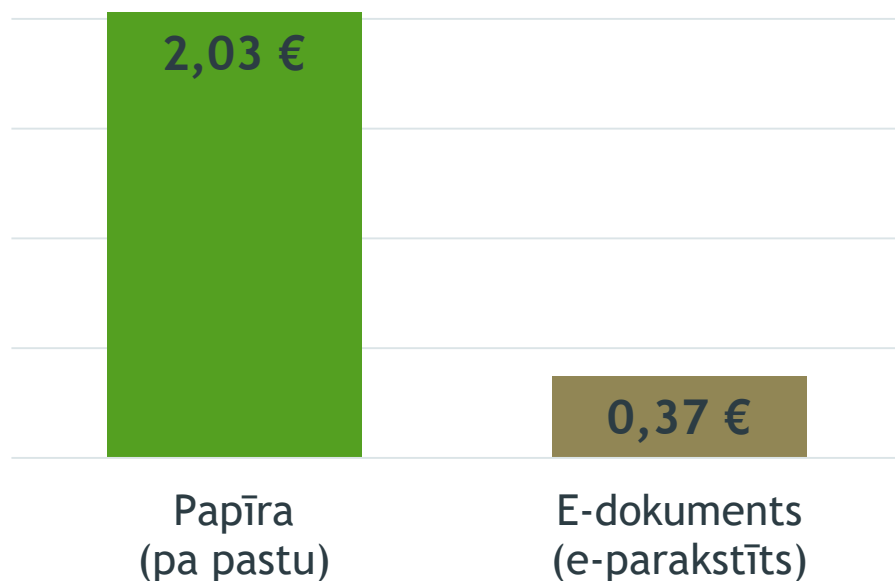

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

E-dokumentu un e-adreses ieguvumi

Dokumentu paziņošana elektroniski – 5x zemākas izmaksas

(VARAM aprēķini, 2016)*

Papīra dokumenti
1,22milj.

E-dokumenti
430 tūkst

Potenciāls
letaupījums*

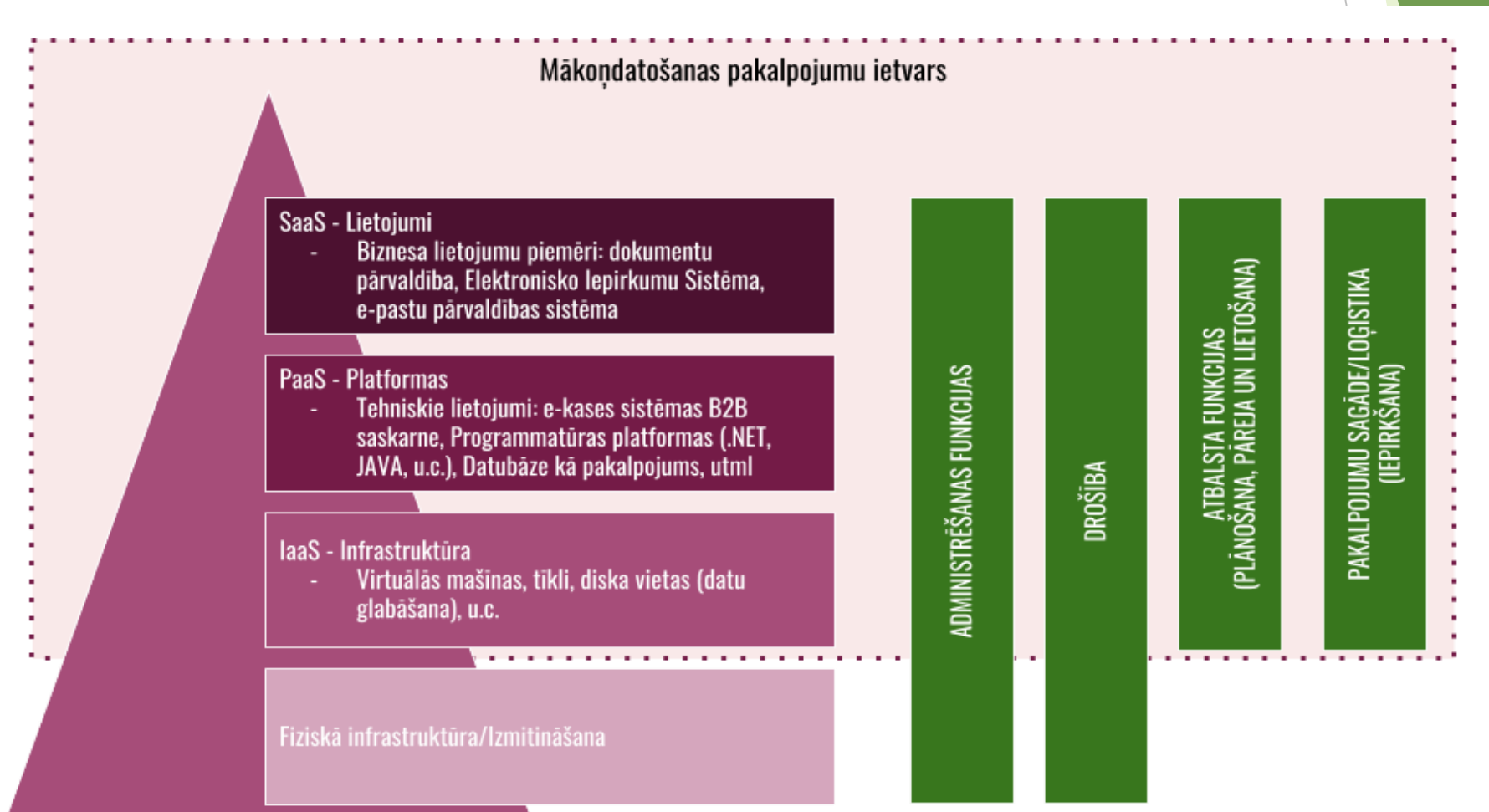
€2,1
milj./gadā

* Ja 90% dokumentu
tiktu nosūtīti elektroniski

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Mākoņdatošanas iespēja

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Mākoņdatošanas pakalpojumu izmantošanas pievienotā vērtība

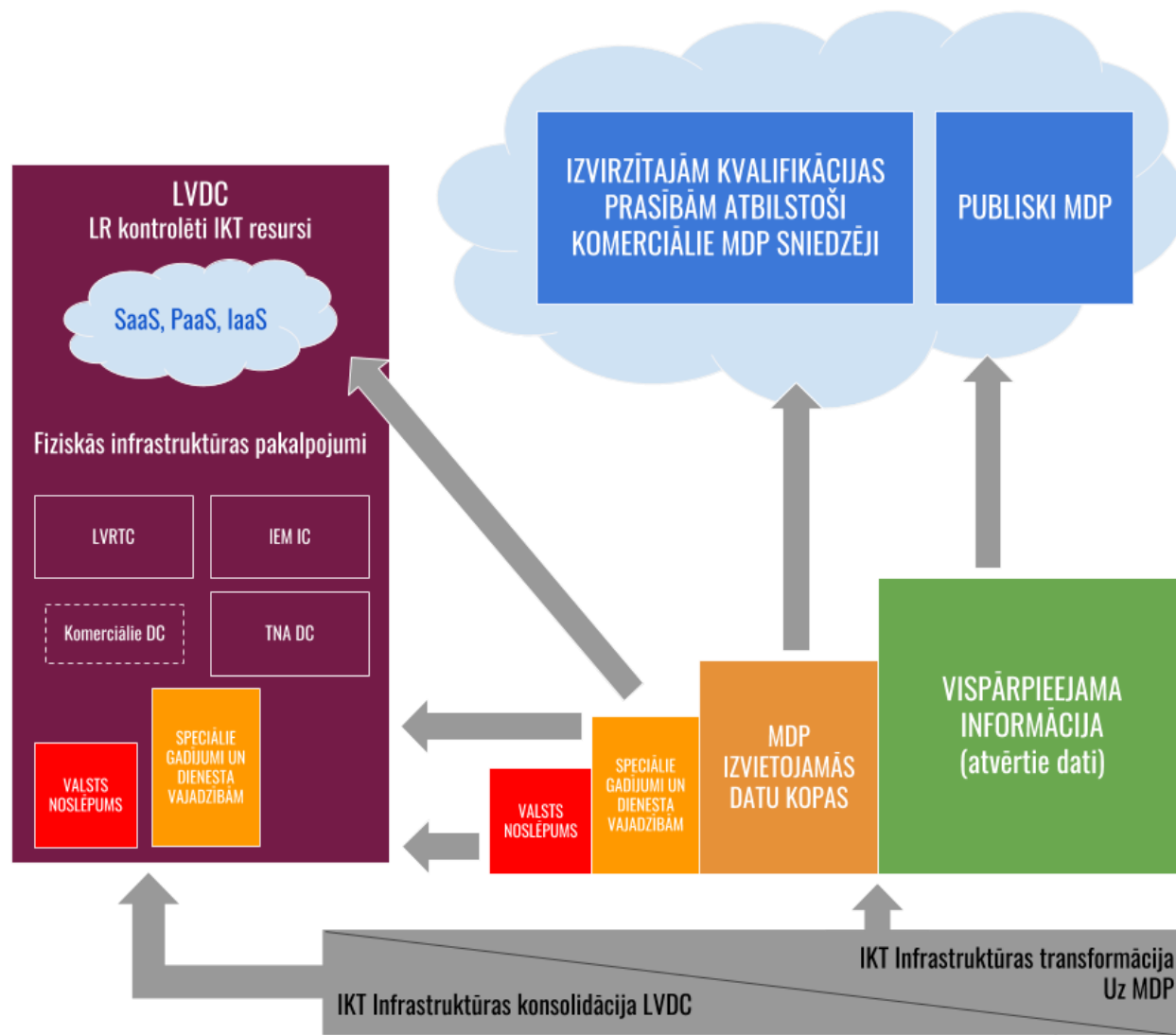
Ieguvumi

- Resursu un kompetenču fokusējums uz pamata funkcijām.
- IT izmaksu samazināšanas potenciāls.
- Vienkārša un elastīga sistēma ar plašām mērogojamības iespējām.
- Līgumā noteiktas pakalpojumu pieejamības un drošības garantijas.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

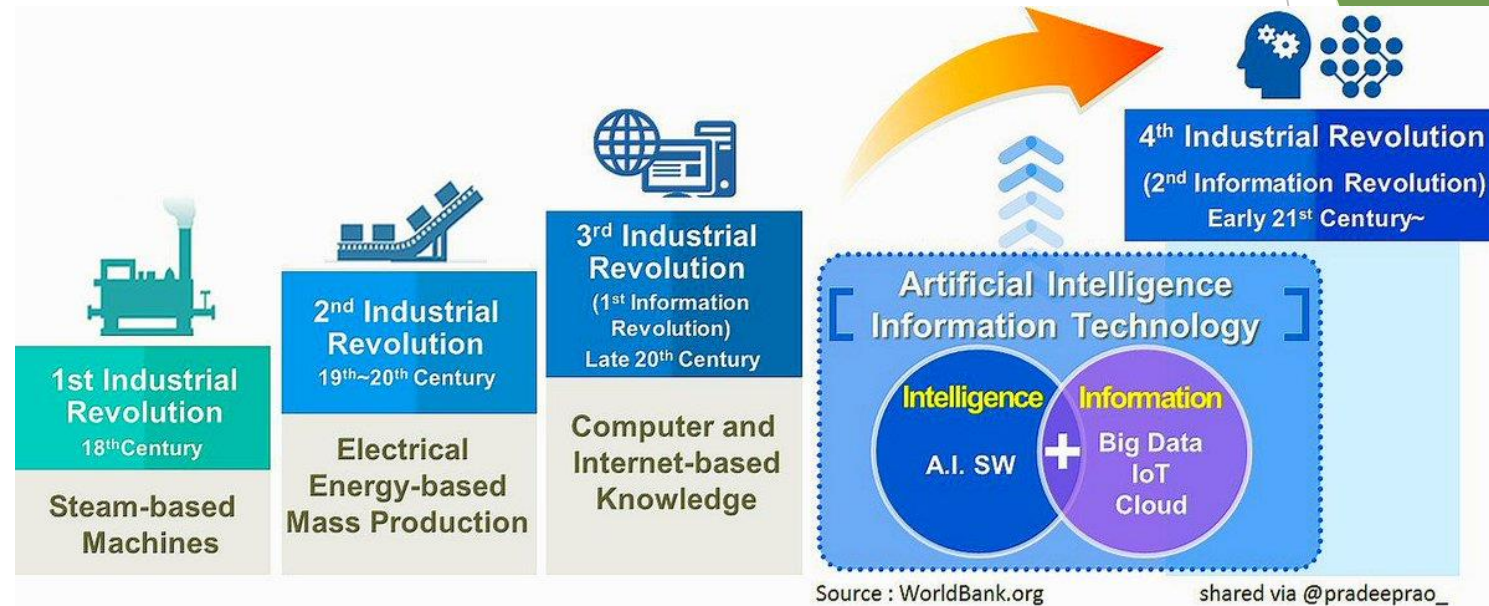
Mākoņdatošanas pakalpojumu izmantošanas shēma

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Mākslīgā intelekta iespējas

- ✓ Digitālās apkalpošanas īpatsvars augs.
- ✓ 18% valsts darbu varēs aizstāt ar mākslīgo intelektu.
- ✓ Par 90% samazināt pirmā līmeņa kontaktu ar klientiem.
- ✓ MI radīs vairāk darbavietu kā likvidēs (Gartner & Deloitte).

Deloitte & Oxford research

<https://dupress.deloitte.com/dup-us-en/focus/cognitive-technologies/artificial-intelligence-government.html>

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Mākslīgā intelekta potenciāls

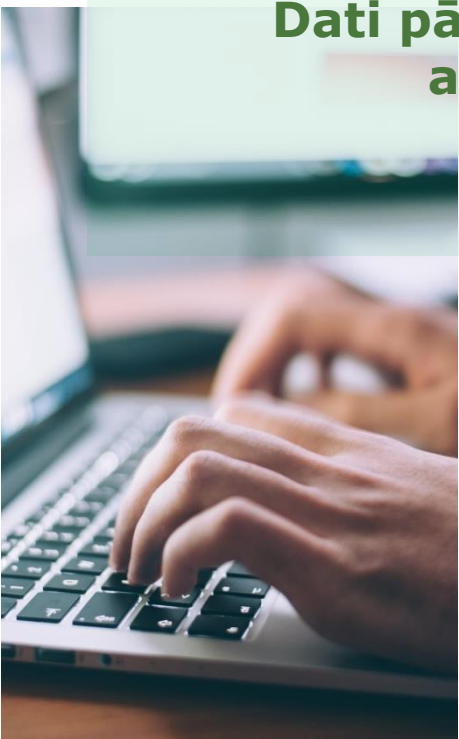

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

«Boti» valsts darbā

Izmantots valsts
datu potenciāls

Dati pārvērti
atbildēs

Mašīntulks, runas sintēzes
un atpazīšana

MI Uzņēmumu reģistrā

Virtuālo asistentu platforma

Klientu atbalsts | meklētāja palīgs | Autentifikācija

Noderīgi vadītājiem

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pakalpojumu identificēšanas, aprakstīšanas un uzskaites atskaites punkti

- Sākot ar 01.01.2018.**
Pakalpojumu turētājs plāno un nodrošina pāreju uz lielāku e-kanāla īpatsvaru pakalpojumu sniegšanā
- Sākot ar 01.02.2018.**
Tiešās pārvaldes iestādes iekļauj pakalpojumu aprakstus pakalpojumu katalogā un uzsāk pakalpojumu izpildes rādītāju uzskaiti
- Sākot ar 01.07.2018.**
Atvasinātās publiskās personas iekļauj pakalpojumu aprakstus pakalpojumu katalogā un uzsāk pakalpojumu izpildes rādītāju uzskaiti
- Sākot no 01.07.2018.**
Pakalpojumu turētājs uzsāk to e-pakalpojumu uzskaiti, kuru izstrāde vai pilnveidošana sākās no 01.08.2017. pārējiem e-pakalpojumiem uzskaitē **jāuzsāk no 01.10.2022.**
- Līdz 01.04.2019.**
Pakalpojumu turētājs veic pirmreizējo pakalpojumu sniegšanas efektivitāti, pēc tam to veic ikgadēji.
- Sākot ar 01.01.2020.**
Pakalpojumu izpildes rādītājus **līdz pārskata gadam sekojošā gada 1. aprīlim** publicē pakalpojumu sniegšanas un pārvaldības platformā

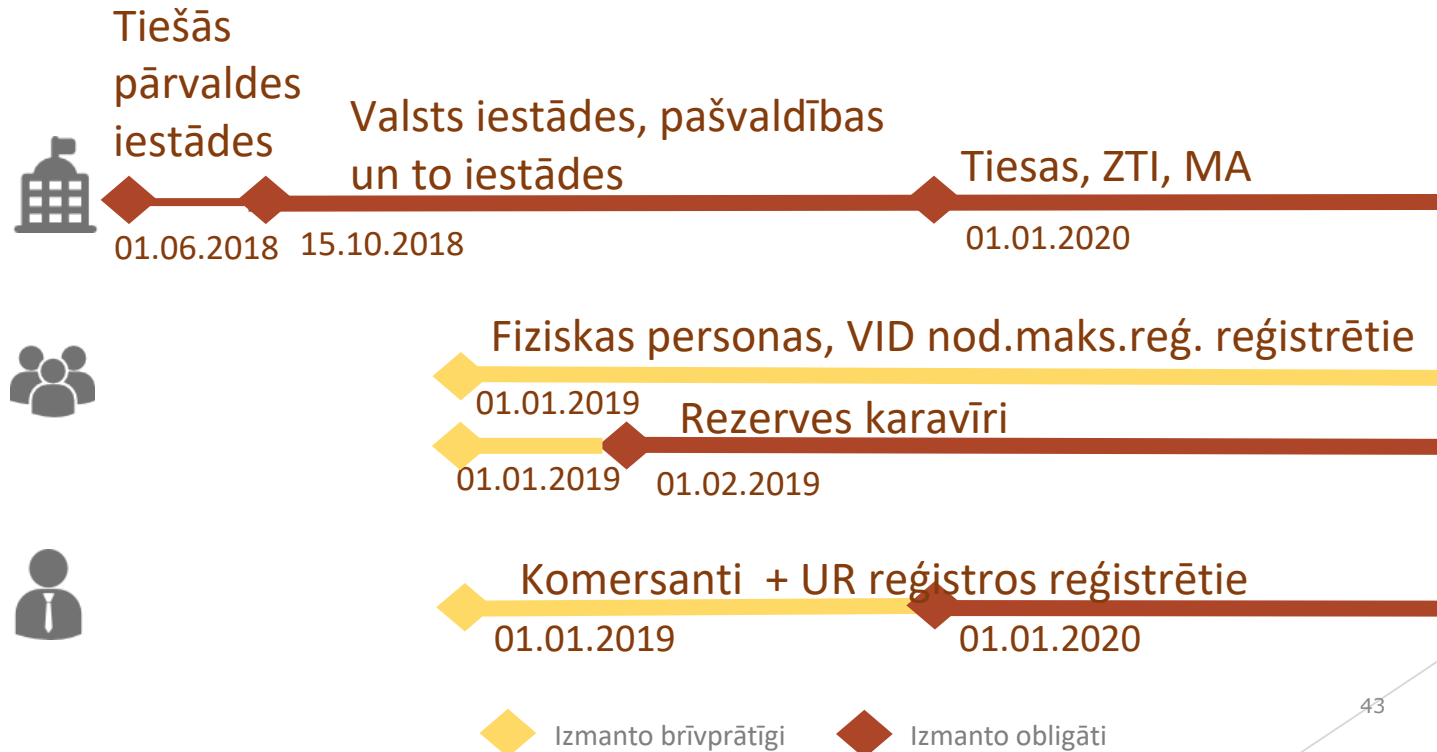
04.07.2017 MK not. Nr. 399 «Valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtība»
04.07.2017 MK not. Nr. 402 «Valsts pārvaldes e-pakalpojumu noteikumi»

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

E-adreses ieviešanas pieeja

- Iestādēm obligāti.
- Iedzīvotājiem brīvprātīgi.
- Komersantiem pakāpeniski.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kas iestādēm jādara, lai tās būtu gatavas izmantot e-adresi?

Izvērtēt nepieciešamos grozījumus iestādes tiesību aktos (iekšējos/ārējos)

- likumi, MK noteikumi, pašvaldību saistošie noteikumi.
- Instrukcijas, rīkojumi u.c.

Aktualizēt pamatdarbības procesus

- Procesi aprakstu, instrukciju aktualizācija, darbinieku instruēšana (ņemot vērā valsts pārvaldes pakalpojumu regulējošos noteikumus).

Organizēt piekļuvi e-adresei

- Noteikt esošos kanālus.
- Izvēlēties piemērotāko scenāriju.
- Organizēt piekļuvi e-adresei.

Izstrādāt iestādes e-adreses ieviešanas plānu

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pilnīga e-dokumentu aprīte

Informatīvais ziņojums „*Par e-dokumentu aprīti ministrijās un to padotībā esošajās iestādēs*”, 17.10.2017 apstiprināts MK

Līdz 01.06.2018.
nodrošināt savstarpējo dokumentu
aprīti tikai e-dokumentu veidā

Līdz 01.08.2020.
pēc iespējas salāgot iestāžu IS
ar Vienoto valsts arhīva IS

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

VARAM atbalsts

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ERAF IKT projektu izaicinājumi

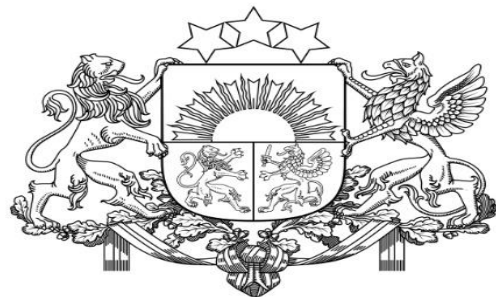
- Līdz 12. aprīlim 13 no 40 IKT ERAF projektiem vēl nav noslēgtas vienošanās ar sadarbības iestādi par īstenošanu (6 no tiem ir apstiprināti un līguma saskaņošanas procesā).
- Līdz 12. aprīlim VARAM izvērtēšanai ir iesniegti tikai 4 no 15 IKT ERAF 2. kārtas projektiem.
- Aprīļa sākumā projektos apstiprināto maksājumu kopējais apjoms tikai nedaudz pārsniedz pusi (54%) no apjoma, kas jāsasniedz līdz 2018. gada beigām, lai saņemtu t.s. snieguma rādītāju rezervi.
- Projektu virzības kavēšanās galvenais iemesls ir kapacitātes (resursu un kompetenču) trūkums projektu īstenotājiem.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Valsts pārvaldes IKT optimizācijas izaicinājumi

- Ierobežotas resursu un kompetenču pieejamības apstākļos situāciju būtiski pasliktina infrastruktūras, resursu, kompetenču un pakalpojumu nepamatota sadrumstalotība.
- Kompetenču un pakalpojumu konsolidācija nozaru ministriju (resoru) līmenī ir labs solis uz priekšu, bet daudziem IKT pakalpojumu veidiem – nepietiekams (piemēram, 13 e-pasta sistēmas ir labāk nekā 150, bet pietiktu ar 1-2. Līdzīgi ar DC u.c.).
- Jāizvērtē radikālas resursu un kompetenču apvienošanas iespējas PĀRVAROT RESORU BARJERAS plašā IKT un citu atbalsta procesu un pakalpojumu spektrā (no IKT infrastruktūras pakalpojumiem līdz kompetentai IKT attīstības projektu īstenošanai).
- Jārada optimāls modelis valsts kapitālsabiedrību iesaistei IKT atbalsta nodrošināšanā (VESPC pirmie soļi un TM pieredze ar TNA pakalpojumiem).

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies!

Edmunds Beļskis

Edmunds.Beļskis@varam.gov.lv

www.varam.gov.lv

19.03.2017.